

Preek ds. T.J. Keegstra – H.C. Zondag 11

Gemeente van onze Here Jezus Christus,

Ik mag u dus spreken over de naam 'Jezus'. In die naam ligt heel ons heil besloten. Want 'Jezus' wil zeggen: In zijn Zoon kwam de HERE Zelf ons redden van onze zonden.

'Jezus' is ook: Niemand minder dan Gods eigen Zoon kwam om als Knecht van de HERE het werk van Vader te doen: de redding van Zijn weggevallen kinderen. Buiten twijfel, groot is het geheim van de godsvrucht: God geopenbaard in het vlees!

Vandaag denken velen daar anders over. Men blijft zingen van de Jezus-naam als een liefelijke naam. Men ziet Hem ook als een unieke persoonlijkheid. Als 'de ware Adam' die feilloos aan Gods bedoeling beantwoord heeft. En die zo 'op een allermenselijkste wijze' mens is geweest.

Ja, mens. Niet God! Die eer onthoudt men Hem. Bij zondag 8 hebben we daarvan al iets gezien. Jezus, zegt men dan, is niet de eeuwige Zoon van God. Hij maakte Zich tot Zoon van God. Op dit punt reiken Jehova getuigen en moderne theologen elkaar de hand. Maar tegelijk ook op een ander punt. Men ziet niet de ernst van de zonde meer. Jezus Verlosser van de zonde? Nee, alleen inspirator om ons weer ware mensen te doen zijn. Men gelooft het Evangelie niet meer!

Ik vat de tekst zo samen:

Vader liet onze Verlosser de naam 'Jezus' geven. Dat is:

1. Een ontdekkende naam
2. Een heerlijke naam
3. Een inspirerende naam

Broeders en zusters, jongens en meisjes.

1. Vader heeft zijn Zoon gezonden opdat de wereld door Hem zou behouden worden. Hij had het initiatief. Van eeuwigheid heeft Hij zijn Zoon uitverkoren als Verlosser. In de volheid van de tijd zond Hij Hem als Verlosser. En toen liet Hij Hem de naam Jezus geven.

Jezus - de HERE redt. Niemand anders dan de HERE. Hij beschikt het heil. Hij geeft het heil. Hij doet alles van het begin tot het eind. Hij redt. Hij geneest. Hij herstelt. Omdat Hij zo lief de wereld had, zegt de Here Jezus. Puur om zijn welbehagen dus.

We hebben dat bij de vorige zondagen al gezien. God kon onmogelijk op zijn voornemen terugkomen. Daar is Hij God voor. Wat Hij begint voltooit Hij. Hij schiept niet een andere wereld. Hij herschept zijn verloren wereld. Zij moet weer paradijs worden, waar zijn kinderen -net als in het begin maar nu verlost- door huis- en tempelzangen Hem verheerlijken!

Daarvoor zendt Hij zijn Zoon en laat Hem Jezus noemen. In die naam klinken de jubelzangen van bevrijding door. Het gaat naar de bruiloft toe! Maar tegelijk is het een pijnlijke affaire voor ons. We worden door die naam met onze mislukking geconfronteerd! Jezus - de HERE verlost in zijn Zoon die Hij door de Geest als Verlosser uit Maria deed geboren worden.

U weet: De vroegere tekst had hier Zaligmaker. In onze samenleving heeft die naam een verkeerde klank gekregen. Zalig is vandaag: het goed hebben. Hemelse heerlijkheid genieten. In het vroegere Nederlands had het een andere klank. Niet: Het goed hebben maar: goed zijn. 'Zalig' is: even goed, gaaf, ongeschonden en zonder zonde zijn als we bij de schepping waren.

Dat kwam de Here Jezus nu bewerken. Hij kwam om ons met heel de schepping weer goed en gaaf en ongeschonden te maken. Om de ontluisterende aarde weer tot een paradijs en ons tot paradijsmensen te maken. Vandaar ook de naam 'Heiland', die zondag 1 gebruikt. Daar zit het woord 'heel' in. De Here kwam alles weer 'heel' maken. Hij is de 'Heelmaker'.

Zo gezien is de naam 'Jezus' toch meer dan alleen een liefelijke naam. Hij houdt ook een ontdekkende werkelijkheid voor ons in. Hij houdt onze veroordeling in. U bent tezamen

onnut geworden, zegt God. Er is niemand die goed doet, ook niet één. En het wordt ook niet meer goed, als mijn eigen Zoon het niet weer goed komt maken. Jezus is: u en ik en jullie, jongens en meisjes, ook de allerkleinsten hier in de kerk, zelfs het kindje dat u als aanstaande moeder bij zich draagt, we zijn allemaal verkeerd geworden. Bondsbrekers die onze gaafheid verspeeld hebben. En die daarom van onszelf de dood hebben verdiend.

Jezus! Inderdaad, dat is een naam om te huiveren van geluk. Maar ook een naam om weg te kruipen van schaamte. Want hij zegt dat we zondaars zijn. Onbekwaam tot iets goed en uit op elk kwaad. Als het met u weer goed zal komen dan moet mijn Zoon er aan te pas komen, zegt God. Bij deze naam kun je niet stiekem naar de mensen van de wereld kijken. Zo op de manier van: Wat zijn dat toch slechteriken! Als de HERE in Mat. 1 aan Jozef de opdracht geeft om het kindje van Maria de naam 'Jezus' te geven, dat wijst Hij heel direct naar ons: "Hij is het die zijn volk zal redden van hun zonden."

Zijn volk, u en mij en jullie dus, die weer Gods kinderen mogen zijn. Ook van ons geldt dat we van onszelf verloren zonen en dochters zijn, voor wie Vader zijn Zoon moest zenden. Om ons te roepen niet als rechtvaardigen, maar als zondaars tot bekering.

Daarom betekent het een krasse zelfverloochening als we belijden dat we gemeente van de Here Jezus zijn. Als ik zeg dat ik lid ben van de ware kerk, dan is dat niet: de duimen achter het vest. Het betekent: dat ik me in alles aan het Woord van God wil houden. Dus ook aan die veroordeling in de Jezus-naam.

Belijden: Ik ben lid van de ware kerk, is zeggen: Ik hoor bij Hem in wiens naam de HERE mijn schuld en zonde in al zijn gruwelijkheid heeft bloot gelegd. Ik lag in schuld en vloek voor God verloren. Hij is voor goddelozen gestorven toen ik nog zondaar was. Zo heeft Hij ook mij tot bekering willen roepen.

En daar is Hij heel ons leven mee bezig. We zijn echt niet op een bepaalde moment afbekeerd -dus toch de duimen achter het vest: Ik ben er! Nee, Hij verlost ons van onze zonden, zegt de catechismus. Tegenwoordige tijd! God moet ons elke dag en ieder moment weer aanzien in de Here Jezus. En Hij moet ons steeds weer gaaf maken.

Dat wordt op deze aarde nooit anders. De kerk bestaat uit zo zwakke en zondige mensen dat ik er lid van kan zijn. We moeten nooit menen dat we zelf wel verder kunnen komen. We zondigen juist elke dag opnieuw. En het geeft voortdurend reden om ons voor God te verootmoedigen en onze toevlucht tot de gekruisigde Christus te nemen. Heel ons leven lang blijven we afhankelijk van de Here Jezus. Buiten Hem zijn we niets. Buiten Hem moeten we ook niet menen iets te zijn!

Hier ligt het grote verschil niet alleen met de Jehovagetuigen, maar ook met de moderne theologen. Die geloven best dat er van buiten af moet worden ingegrepen. Er moest een 'noodoplossing' komen, zeggen ze dan. Om de dodelijke impasse waarin de mensheid verkeert te doorbreken, heeft God zelf de ware mens aan de orde moeten stellen. Want geen mens die zich spontaan melden zal. God moet een concessie doen. Hij moet zelf de ware mens op aarde aan het licht brengen.

Om ons te verzoenen met God? Dat niet. Tenminste niet op de manier als we altijd geloofd hebben, dat er voor onze zonden betaald moet worden. God is creatief genoeg om zonder betaling op zijn manier met onze schuld af te rekenen.

En dan wijst men naar Micha 7: "Hij zal onze ongerechtigheden vertreden. Ja, Gij zult al onze zonden werpen in de diepten van de zee." Geen betaling dus, alleen wegwerping.

Wat de Here kwam doen? Dit: Door zijn inspirerende voorbeeld kwam Hij het thema van de ware mens aan de orde stellen. Op een unieke manier liet Hij zien dat het 'ware mens zijn' voor ons niet onhaalbaar is. En toen God zelf op Pasen daaronder een streep had gezet, toen was het klaar. Geïnspireerd door de geest van Jezus trokken zijn discipelen als ware mensen de wereld in. Dat 'geest' staat met een kleine letter geschreven. Ze werden niet geïnspireerd door de heilige Geest, maar door het voorbeeld van Jezus.

Hier heeft de hoogmoedige mens zichzelf op de troon gezet. Een Zondenvernier en Levensvernieuwer heeft hij niet nodig. Alleen een inspirator. Dus hoeft de Here Jezus ook niet God te zijn. Hij hoeft ons alleen het ware leven voor te leven.

Daardoor bevrijdt Hij ons uit de kluisters van de onmenselijkheid en maakt ons weer tot ware mensen. Kerstfeest is alleen dat God op een mysterieuze manier de ware mens

geboren deed worden. Net als voor de roomsen geldt voor deze mensen 'met de daad' de enige Verlosser Jezus verloochenen, "ook al roemen zij met de mond in Hem."

Daarom is het voor onze jongens en meisjes van levensbelang dat zij ook deze zondag leren spellen. Van voren naar achteren. Van achteren naar voren. Het gaat hier om hun leven! Want: "Dit is het eeuwige leven dat zij U kennen, de enige, waarachtige God, en Jezus Christus die Gij gezonden hebt", zegt de Here Jezus in Joh. 17.

Laten we niet eigenwijs zijn en menen dat het kennen van die artikeltjes niet zo belangrijk is! Als we niet oppassen, dan houden ook wij het niet. Uiteindelijk staat antw. 30 niet in ons leerboek om Rome of die moderne theologen er van langs te geven. Het staat er tot waarschuwing van onszelf!

En dit heel terecht! Want ook wij hebben er soms de grootste moeite mee te belijden dat we in de Here alles moeten hebben wat voor ons behoud nodig is. Leven van genade ligt van nature ook ons niet. Ook wij willen graag een handje helpen. Al was het maar voor één procent. Maar het kan niet! God vindt in ons hart geen aanknopingspunt waaraan zijn genade zich kan vastknopen. Hij vindt geen steen waarop Hij verder kan bouwen. We hebben allen gezondigd en missen het recht op de heerlijkheid van God. We worden om niet gerechtvaardigd uit zijn genade door de verlossing in Christus Jezus.

Hij alleen is de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Hem. Hij is de Deur, de Opstanding en het Leven. Buiten Hem is er niets. Geen behoud. Ook geen welvaart. Wel een heleboel schijnwelvaart. Maar daarmee heb je nog niet het paradijs. Het gaat ook niet naar de bruiloft toe. Heet die niet de bruiloft van het Lam?

2. Dat is het tweede: deze naam is een heerlijke naam.

Op het eerste gezicht zou je dat niet zeggen misschien. 'Jezus', is maar een heel gewone naam. Het Hebreeuws er voor is 'Jozua'. Onze jongens en meisjes van de basisschool kunnen zo maar een paar mensen noemen, die ook die naam gedragen hebben. Is het niet zo, jongens en meisjes? Jozua, de zoon van Nun, die Israël in Kanaän bracht. En ook die andere: Jozua, de Hogepriester die met Zerubbabel het volk uit Babel heeft teruggebracht. En in feite droegen ook Hosea en Jesaja deze naam.

Zoiets verwacht je toch niet als het om de naam van onze Heiland gaat. Dan verwacht je iets bijzonders. Hoe geweldig is de Here niet: mens en tegelijk God!

Wat dat betreft laten we door de moderne theologen en door de Jehovagetuigen ons niet van ons stuk brengen. Daarvoor geeft de Bijbel veel te grote namen aan Hem. Hij is er zelf ook eerlijk voor uitgekomen. "Wie Mij gezien heeft," zegt Hij in Joh. 14, "heeft ook de Vader gezien." En toen Petrus Hem beled als de Christus, de Zoon van de levende God, ontkende Hij dat niet.

Nee, Hij feliciteerde hem, omdat niet vlees en bloed maar de Vader hem dat geopenbaard had. De Here Jezus is echt het heil van God. Het verbond van God. Onze vrede en alles. Hij is het Woord van het leven dat in het begin bij God was en God was. Dat de apostelen gezien en met eigen handen getast hebben. Het beeld van de onzienlijke God. De eerstgeborene van de hele schepping in Wie en door Wie alle dingen geschapen zijn. God te prijzen tot in eeuwigheid. Als je Hem toentertijd door Palestina zag wandelen, kon je rustig zeggen: Kijk, daar gaat Immanuël: met ons is God.

Toch heeft Vader Hem die gewone, alledaagse naam laten geven. Waarom? Om ons er goed van te overtuigen dat die heel geweldige Verlosser die zijn eigen Zoon is, echt mens is geworden. Hij is in alle opzichten zó naast ons gaan staan, dat Hij zelfs in zijn naam 'gewoon' is geworden. Tot in zijn naam maakte Hij Zich één met ons! Om zo alles te zijn wat die naam zegt: onze Heiland, die ons weer heel, gaaf, paradijsmens maakt.

Neem ook maar het geslachtsregister in Mat. 1. Daarin gaf de Geest naast Juda ook een plaats aan Tamar, Juda's Kananitische schoondochter, met wie hij overspel pleegde. En aan Rachab, u weet wel, die publieke vrouw uit Jericho. Ook aan Batseba, de vrouw van Uria, bij wie David Salomo verwekte.

Met zulke familieleden lopen wij niet te koop. We schamen ons daarvoor. De Here Jezus niet. Voor zulke mensen ben ik juist gekomen, zegt Hij.

Niet voor rechtvaardigen, maar voor zondaars. Ik schaam me er echt niet voor om met u, mensen uit Zwolle en omstreken///Ermelo, op wie van alles valt aan te merken, in de kerk en aan de avondmaalstafel te zitten.

Wat is zijn naam zo gezien een heerlijke naam! Jezus wil zeggen: Hij was niet een aparteling. Een excentrieke figuur die je altijd vreemd blijft. Een allermenselijkste mens die toch anders is dan jij. Nee, Hij is op één lijn met ons gaan staan. Hij maakte Zich helemaal aan ons gelijk. Zelfs in zijn naam. Om zo Heiland te kunnen zijn: Heelmaker, Gaafmaker. Daarvoor nam Hij alles aan wat wij hebben: ons vlees en bloed, ook onze naam.

Alleen onze zonde niet! Daarin was Hij wel een uitzondering. Daarin was Hij inderdaad ware Adam, paradijshers. Maar dit niet als inspirator. Nee, zegt Hebr. 7, zo'n mens hadden wij nodig: heilig, zonder schuld of smet, gescheiden van zondaren en boven de hemelen verheven. Die niet zoals de hogepriester van het Oude Testament eerst offers voor eigen zonden hoefde te brengen en daarna voor het volk. Nee, Hij was zonder zonde. Hij heeft zichzelf voor ons ten offer gebracht. Zo zijn wij eens en voor altijd geheiligd door het offer van het lichaam van Jezus Christus.

De Here, broeders en zusters, jongelui, is geen inspirator, maar Zondenvernier en Levensvernieuwer. Hij redt ons met alles wat we hebben en zijn. Vanaf ons eerste begin tot aan het einde van ons leven toe. Met al onze zonden en tekorten. Jezus wil zeggen: Door Hem word ik weer een ongeschonden en gaaf mens die het paradijsleven weer aan kan.

En dan krijg ik ook een nieuwe naam! O, ik ben wát blij met mijn naam: mijn familienaam. Maar ook een gebrekkige naam. Want hij zegt niet wie ik ben van mezelf. Zo'n naam krijg ik straks, zegt de Here Jezus: "Wie overwint (...). Ik zal op hem schrijven de naam van mijn God en mijn nieuwe naam." Dat is de rijke boodschap van de Jezus-naam. Hij is gekomen om te zoeken en te behouden wat verloren is. Hij zoekt hoeren, tollenaars en zondaars op.

Inderdaad, zijn barmhartigheid gaat ook uit naar de zelfkant van de kerk. Maar niet, zoals men vandaag zegt, uitsluitend naar die zelfkant. Dan vergeet men dat we allemaal zondaars zijn, die geen toekomst hebben als we niet 100% bij Hem zoeken wat voor ons behoud nodig is. Buiten Hem is er geen behoud.

Gefeliciteerd als u zó deze naam belijdt. Een wereld van heil gaat dan voor u open. Want door één offer heeft Hij voor altijd hen volmaakt die geheiligd worden.

Hoeveel zonden en tekorten er ook mogen zijn, God vergeeft ze om Hem. U mag gaan denken aan gouden kronen en wuivende palmtakken. Aan de hemel op aarde! God bij de mensen! Wat een feest zal dat zijn! Om je voor in te zetten!

3. Dat is het derde; Deze naam werkt inspirerend.

Ja, dat doet hij ook. Alleen niet zoals die theologen zeggen, dat je het zelf moet doen. Dat je zelf een nieuwe samenleving moet bouwen met sociale gerechtigheid en met brood voor allen.

Op zich is dat een loffelijk streven. Maar verlossing van de zonden hoeft men niet. Verlossing is dat je Jezus volgt op de weg van humaniteit. Je moet net zo humaan worden als Hij. Niet dus: de HERE redt. Maar: Zó humaan moet je worden dat jij redt.

Terwijl God op Golgotha dit streven als dwaas ontmaskerd heeft! Op Pasen zette Hij daar ook een dikke streep onder! Toen riep Hij de wereld toe: Deze Jezus die zichzelf ten offer bracht, deze is mijn Zoon, de Geliefde, in Wie ik een welbehagen heb. Hoort hem! Geloof in Hem! Verwacht het van Hem!

Vandaag is er veel godsdienstigheid. Maar intussen wordt alles losgemaakt van God. Daarom wordt de wereld ook steeds meer door God losgelaten. Vandaar dat de mens, ondanks grote prestaties, de natuurkrachten steeds minder onder controle kan houden. Dat de samenleving steeds meer ontwortelt. Dat er ook ondanks de ontspanning in Oost-Europa, steeds nieuwe dreigingen zijn. De wereld die God verlaat, wordt door Hem overgegeven aan zichzelf. Straks is het einde: de ondergang.

De betere wereld die men bereiken wil, komt niet. Wel de nieuwe die de Here Jezus brengt. In Hem heeft God de stad met fundamenten bereid, toen Hij Hem op Golgotha liet verbrijzelen. Maar op Pasen heeft hij Hem opgewekt. Hij heeft Hem ook aan zijn rechterhand gezet om de wereld naar zijn toekomst te leiden. In Hem ligt alles vast.

Dat is de boodschap van de Jezus-naam. Maar dan wel een boodschap die je inspireert. Die je aanzet om de wereld toe te roepen: Mensen, hoort naar Hem. Want er is onder de

hemel geen andere naam door Wie we behouden worden. Buiten Hem is er geen dageraad. Hij is er voor de school en het bedrijfsleven, voor de economie, het staatsleven en de politiek. Voor de nationale en internationale verhoudingen. Zó, broeders en zusters, jongens en meisjes, moeten we ons laten inspireren, dat we die boodschap doen horen.

En dan doet Hij door die boodschap het rijk van Vader komen. En in dat rijk al de mensen die Vader Hem gegeven heeft en die Hij kocht met zijn bloed. Hij haalt ze allemaal binnen door zijn heilige Geest. Straks zullen kerk en wereld definitief zien dat er bij niemand anders enig behoud te zoeken of te vinden is. Wie niet horen zijn dan verloren. Maar zijn gelovigen zullen gaaf blijken op de nieuwe aarde waar God bij de mensen is.

Daar zullen we dan samen feest vieren: God en zijn kinderen: het bruiloftsfeest van het Lam.

Amen